

Programma 6 | Sociaal domein



Programma 6 | Sociaal domein

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Opsterland staat, net als veel andere gemeenten, voor grote uitdagingen in het sociaal domein. Vorig jaar is besloten een omvangrijk pakket van bezuinigingsvoorstellen in te voeren om de zorg voor de inwoners van Opsterland ook in de toekomst betaalbaar te houden.

Om de bezuinigingen te realiseren is ingezet op een transformatie van het sociaal domein. Daarbij ligt het accent op preventie, het voorkomen en verminderen van zwaardere zorg, het versterken van zelfredzaamheid en eigen kracht van de inwoners en ruimte voor eigen initiatieven van inwoners.

Wij zetten in op:

- lichte en algemene zorg waar mogelijk, complexe en gespecialiseerde zorg waar nodig;
- ondersteuning zo veel mogelijk dichtbij, op maat en passend bij de behoefte;
- vraag- en resultaatgericht;
- gericht op mogelijkheden, niet op onmogelijkheden

Tevens wordt ingezet op het beter gebruikmaken van de voorliggende voorzieningen: hoe kan de zorg samen met de inzet van de dorpen en professionals dichtbij de mens worden gebracht, waardoor zwaardere zorg mogelijkwijs voorkomen kan worden.

Landelijk gezien heeft tussen de 60% en 70% van de inwoners, die zich melden bij wijk- of gebiedsteams, financiële problemen. Werk kan helpen om het inkomen te verhogen, maar ook om meer structuur te ervaren, en kan bijdragen aan verbetering van de gezondheid. Om de transformatie verder vorm te geven moeten vervolgstappen gezet worden om de integrale dienstverlening aan inwoners op het gebied van werk, inkomen, (jeugd)zorg en ondersteuning verder te verbeteren, zodat de inwoners (nog) beter worden ondersteund.

Jeugd

Binnen de jeugdzorg wordt om de kosten te beheersen door de gemeente ingezet op:

1. vergroten van de grip op instroom;
2. vergroten van de invloed op intensiteit en duur van behandeltrajecten;
3. vergroten van het kostenbewustzijn;
4. toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding;
5. verbeteren van de inzet van de eigen hulpverlening door het gebiedsteam.

Het gebiedsteam ondersteunt kinderen en ouders bij lichte vragen over opvoeden en opgroeien tot het bieden van samenhangende zorg in de breedte. Kinderen zijn het meest geholpen wanneer de inzet in verbinding staat met het brede veld (integrale hulp, inzetten eigen mogelijkheden van ouders, en jongeren).

Het gebiedsteam is slechts verantwoordelijk voor circa 40% van de verwijzingen. 60 % wordt verwezen via de huisarts, medisch specialist of GI (gecertificeerde instelling). Binnen het SDF zijn maatregelen ontwikkeld die meer grip bieden op het verlagen van de kosten, het beperken van directe verwijzingen en het vergroten van het aantal intensiteiten van zorg. Deze maatregelen worden meegenomen in de (voorbereiding op) het nieuwe inkoopmodel 2022 en de daarmee samenhangende brede evaluatie over SDF. Dit moet leiden tot beheersing van de kosten.

Daarnaast werkt het gebiedsteam van Opsterland aan een verdere versterking van de samenwerking met de huisartsen en de GI's.

Voor Opsterland specifiek is het opvallend dat er relatief veel kosten zijn voor jeugdzorgtrajecten met verblijf. Van onze totale uitgaven ZIN (Zorg in Natura) ging in 2019 25% naar verblijf. Het Fries gemiddelde en het landelijke gemiddelde is aanzienlijk lager. Een diepgaandere analyse is nodig om een plan van aanpak op te kunnen stellen om de verblijfskosten – daar waar mogelijk- terug te dringen. Op dit moment loopt in opdracht van het ministerie een onderzoek naar de noodzaak om structureel extra middelen beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg. Zowel in VNG- als in P10-verband wordt gelobbyd voor die extra middelen.

WMO

Bij alle gebruikers van huishoudelijke hulp wordt een herindicatie uitgevoerd. Dit betekent dat er met 720 inwoners gesproken moet worden over de benodigde huishoudelijke hulp. Daarbij wordt gewerkt met het vastgestelde normenkader waarbij we uitgaan van een gemiddelde van 2,1 uur per week.

Het door het Rijk ingevoerde abonnementstarief in de WMO heeft een aanzuigende werking en leidt tot meer aanvragen en uiteindelijk tot hogere kosten. Er wordt op dit moment door het ministerie onderzoek gedaan naar de consequenties van de invoering van het abonnementstarief. Door alle partijen (VNG, steden en P10) wordt een lobby gevoerd voor compensatie van de extra kosten als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

Kaderstellende documenten

Ontwikkelagenda Inclusieve samenleving

Thema Uitvoering sociale wetgeving

Doelstellingen

We willen een afname van 10% van het aantal doorverwijzingen naar de Kredietbank en 20% toename van de inzet van vrijwilligers binnen de schuldhulpverlening

Door het inzetten op goede en slimme preventie en vroegsignalering kan voorkomen worden dat mensen doorverwezen moeten worden naar de financiële schuldhulpverlening door de Kredietbank. Enerzijds zorgt dit voor de gemeente voor minder uitgaven aan de Kredietbank. Anderzijds is het vanuit maatschappelijk oogpunt belangrijk om met mensen in contact te komen voordat de betalingsproblemen tot problematische schulden leiden.

■ Stand van zaken

In 2021 gaan we deelnemen aan vroegsignalering van het Bureau Kredietregistratie (BKR). Hierdoor wordt het gebiedsteam in een vroeg stadium geïnformeerd over betalingsachterstanden van inwoners van onze gemeente en gaat er vervolgens mee aan de slag. Dit doen we in OWO-verband.

Maatregelen

Op basis van de armoedemonitor en de behoeftepeiling actualiseren wij het armoedebeleid, met een focus op kinderen

Omschrijving (toelichting)

Wij willen het bestaande armoedebeleid herijken en (nog) beter laten aansluiten bij de uitgangspunten die in het sociaal domein gehanteerd worden. Idealiter draagt ons armoedebeleid bij aan het in beweging komen en blijven. Hierbij passen we nieuwe inzichten toe. Het sociaal domein kent een grote bezuinigingsopgave en er moeten op diverse terreinen keuzes gemaakt worden die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. Dit is medebepalend voor de herijking van het armoedebeleid.

Kwaliteit (toelichting)

In de loop van 2021 bepalen we op welke wijze we over kunnen gaan tot herijking van het armoedebeleid.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

In de loop van 2021 bepalen we op welke wijze we over kunnen gaan tot herijking van het armoedebeleid.

We zetten een pilot op voor een Geldloket, waar mensen terecht kunnen met vragen over financiën

Omschrijving (toelichting)

Steeds meer nieuwkomers weten het Geldloket te vinden. Hieruit kan geconcludeerd worden dat het in een behoefte voorziet.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan het Geldloket openstellen voor alle inwoners van de gemeente. Dit betekent dat iedereen die financiële vragen heeft hier op een laagdrempelige manier terecht kan.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

We gaan het Geldloket openstellen voor alle inwoners van de gemeente. Dit betekent dat iedereen die financiële vragen heeft hier op een laagdrempelige manier terecht kan.

Wij zetten een netwerkoverleg op met (vrijwilligers)organisaties die betrokken zijn bij mensen met financiële problemen

Omschrijving (toelichting)

Wij nemen deel aan twee projecten voor vroegsignalering. Daarnaast hebben we met organisaties die in onze gemeente werken (zowel vrijwillig als professioneel) inmiddels twee keer een netwerkbijeenkomst gehad. Tijdens de bijeenkomsten wordt onder andere informatie uitgewisseld over actuele onderwerpen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We willen het aantal personen dat onder bewind staat laten afnemen met 20%

Ondanks dat er inspanningen gedaan worden het aantal personen onder bewind af te laten nemen, blijft de instroom nog steeds hoog. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de geldende procedure, waarbij de rechtbank een beoordeling doet of onderbewindstelling noodzakelijk is. Landelijk wordt gewerkt aan een wetswijziging die ervoor moet zorgen dat deze procedure wordt aangepast en de gemeenten een rol krijgen in de beoordeling van de noodzakelijkheid van bewindvoering.

■ **Stand van zaken**

Er worden gesprekken gevoerd met personen waarvan eerder is vastgesteld dat bewindvoering een te zwaar instrument is. Afbouw, beëindiging of verandering vindt plaats op individueel niveau.

Wij gaan onderzoeken of we op een eerder moment ingeschakeld kunnen worden bij de beoordeling van de onder bewindstelling.

Maatregelen

We ontwikkelen andere (meer integrale en informele) vormen van ondersteuning op maat

Omschrijving (toelichting)

Door de vroegsignalering van schuldensituaties te verbeteren kan de inzet van externe bewindvoering verlaagd worden en kan de budgetcoach worden ingezet. Blijvend aandachtspunt is de inzet van vrijwilligers bij ondersteuning van financiële problemen; niet elke situatie leent zich voor inzet van een vrijwilliger.

Kwaliteit (toelichting)

We continueren onze aanpak om minder mensen onder bewind te hebben.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Kwaliteit

We continueren onze aanpak om minder mensen onder bewind te hebben.

Wij verhogen de uitstroom uit de bijstandsuitkering en verminderen de instroom ten opzichte van de benchmarkgemiddelden

Het doel is om het aantal bijstandsuitkeringen te verminderen.

Stand van zaken

Maatregelen

Met de andere gemeenten in Zuidoost-Fryslân stellen we een marktwerkingsplan op

Omschrijving (toelichting)

In dit marktwerkingsplan staan concrete acties met als centrale doel om in samenwerking met werkgevers uitkeringsgerechtigden te plaatsen op een betaalde baan. Dit gaat onder andere over regionale opleidingstrajecten, matching events, social return on investment (SROI) en het regionaal inzichtelijk maken van het klantenbestand.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 wordt een nieuw marktwerkingsplan opgesteld. In dit plan staan onder andere acties als het opzetten van regionale opleidingstrajecten, matching events en social return on investment. In 2020 zijn veel geplande acties niet door gegaan vanwege de Covid-crisis. De verwachting is dat dit in 2021 opnieuw een plek gaat krijgen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Kwaliteit

In 2021 wordt een nieuw marktwerkingsplan opgesteld. In dit plan staan onder andere acties als het opzetten van regionale opleidingstrajecten, matching events en social return on investment. In 2020 zijn veel geplande acties niet door gegaan vanwege de Covid-crisis. De verwachting is dat dit in 2021 opnieuw een plek gaat krijgen.

We brengen voor de werkgeversbenadering in samenwerking met de afdeling Economische Zaken de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart

Omschrijving (toelichting)

We brengen de kansrijke sectoren en bedrijven opnieuw in kaart. Hierdoor kunnen we gericht met werkgevers in gesprek gaan over mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op

betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen. Ook krijgen we dan inzichtelijk waar een kloof zit tussen vraag en aanbod, en kunnen we hierop anticiperen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is de samenwerking tussen Werk en Inkomen en Economische Zaken versterkt. In 2021 blijven wij deze samenwerking doorzetten. Samen met Economische Zaken zijn kansrijke sectoren en bedrijven in beeld, zodat er gericht kan worden gesproken over de mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

In 2020 is de samenwerking tussen Werk en Inkomen en Economische Zaken versterkt. In 2021 blijven wij deze samenwerking doorzetten. Samen met Economische Zaken zijn kansrijke sectoren en bedrijven in beeld, zodat er gericht kan worden gesproken over de mogelijkheden voor het plaatsen van uitkeringsgerechtigden op betaalde banen en/of werkervaringsplaatsen.

We meten onze prestaties op het gebied van werk en inkomen

Omschrijving (toelichting)

De gemeente Opsterland is deelnemer aan de landelijke Divosa Benchmark, een instrument waarmee gemeenten hun prestaties op het gebied van werk & inkomen kunnen meten en vergelijken met andere gemeenten.

Kwaliteit (toelichting)

We willen het aantal uitkeringsgerechtigden t.o.v. het landelijk gemiddelde verminderen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Startdatum: 16-09-2020

Wij analyseren wat werkt bij de groep mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en ontwikkelen op basis daarvan een gerichte aanpak

Omschrijving (toelichting)

Deze groep uitkeringsgerechtigden wordt in verhouding groter, doordat uitkeringsgerechtigden die aan het werk kunnen ook daadwerkelijk aan het werk zijn. Bij de aanpak voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt denken wij aan een combinatie van sociale activering, welzijnsbevordering en sport en bewegen.

Kwaliteit (toelichting)

Wij gaan aan de slag met een aantal concrete projecten, in eerste instantie op het gebied van bewegen en gezonde voeding.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

Wij gaan aan de slag met een aantal concrete projecten, in eerste instantie op het gebied van bewegen en gezonde voeding.

Wij continueren onze inzet 'aan de voorkant' met de aanpak " Meteen in Beweging" en poortwachter

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk de re-integratie vanaf dag één te starten. Hier beginnen wij al mee bij het eerste contact via de poortwachter en met de aanpak 'Meteen in Beweging'. Het doel is de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk op te roepen, het recht op uitkering zo snel mogelijk vast te stellen en zo snel mogelijk een re-integratieplan te maken.

Kwaliteit (toelichting)

De werkwijze 'Meteen in beweging' is succesvol en wordt in 2021 voortgezet. Om de aanpak te verstevigen zullen wij in 2021 een nieuw inkooptraject re-integratiedienstverlening afronden. Daarnaast continueren wij de samenwerking met Caparis NV op het gebied van re-integratie door afspraken te maken over re-integratiedienstverlening in combinatie met werken bij Caparis en door afspraken te maken over te realiseren baanafsprakenbanen en Nieuw Beschut Werk-plekken voor 2021. Daarnaast gaan wij in 2021 onze huidige dienstverlening aan mensen met een functiebeperking op het gebied van re-integratie evalueren.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

De werkwijze 'Meteen in beweging' is succesvol en wordt in 2021 voortgezet. Om de aanpak te verstevigen zullen wij in 2021 een nieuw inkooptraject re-integratiedienstverlening afronden. Daarnaast continueren wij de samenwerking met Caparis NV op het gebied van re-integratie door afspraken te maken over re-integratiedienstverlening in combinatie met werken bij Caparis en door afspraken te maken over te realiseren baanafsprakenbanen en Nieuw Beschut Werk-plekken voor 2021. Daarnaast gaan wij in 2021 onze huidige dienstverlening aan mensen met een functiebeperking op het gebied van re-integratie evalueren.

Wij zetten voor uitkeringsgerechtigden leer-werktrajecten op in kansrijke branches als zorg, groen en techniek

Omschrijving (toelichting)

Leer-werktrajecten zijn een belangrijk voorschakeltraject voor mensen die in een kansrijke branche willen werken, maar niet de juiste achtergrond hebben. Door in samenwerking met scholen en werkgevers leer-werktrajecten op te zetten dichtten wij dit gat zoveel mogelijk.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 wordt opnieuw ingezet op leer-werktrajecten gericht op kansrijke branches en beroepen. Hierbij werken wij samen met scholen, werkgevers en Caparis NV.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

In 2021 wordt opnieuw ingezet op leer-werktrajecten gericht op kansrijke branches en beroepen. Hierbij werken wij samen met scholen, werkgevers en Caparis NV.

Wij willen dat in 2022 30% van de nieuwkomers met een bijstandsuitkering is uitgestroomd naar werk en 60% participeert

De taal-werkstages zijn een zeer effectief instrument om de afstand tot de arbeidsmarkt van nieuwkomers te verkleinen. We gaan verder met het inzetten van dit instrument en verbreden de aanpak door de jobhunter ook te betrekken bij het vinden van plekken.

■ **Stand van zaken**

Maatregelen

Wij verhogen de inzet op een activerend weekvullend programma om te voorkomen dat nieuwkomers langer dan nodig gebruik maken van een uitkering

Omschrijving (toelichting)

In de uitgevoerde evaluatie van het activeringsplan nieuwkomers is geconcludeerd dat het leren spreken van het Nederlands de belangrijkste sleutel is voor participatie (meedoen). Naast de inzet op het vinden van taal- en werkstages, werken wij aan het samenstellen van een weekvullend programma waar taalonderwijs een belangrijke rol gaat spelen. We zoeken hierbij ook de aansluiting bij de verdere vormgeving van het Taalplein. Dit sluit goed aan bij de rol die wij als gemeente krijgen als per 1 juli 2021 de nieuwe wet Inburgering wordt ingevoerd.

Kwaliteit (toelichting)

Wij werken een weekvullend programma uit, waarbij we rekening houden met de taken die wij op grond van de nieuwe wet Inburgering krijgen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

Wij werken een weekvullend programma uit, waarbij we rekening houden met de taken die wij op grond van de nieuwe wet Inburgering krijgen.

Wij zetten in op het vinden van taal-werkstages

Omschrijving (toelichting)

Taal-werkstages zijn een goed instrument om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. We willen onze inzet hierop verhogen. Tegelijkertijd zien wij op dit moment dat het door de coronacrisis lastig is dergelijke plekken te vinden.

Kwaliteit (toelichting)

Wij willen meer plekken gebruiken om in te zetten voor taal-werkstages. Dit doen we onder andere door de samenwerking met de jobhunter te intensiveren.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

Wij willen meer plekken gebruiken om in te zetten voor taal-werkstages. Dit doen we onder andere door de samenwerking met de jobhunter te intensiveren.

Wij willen dat meer kinderen meedoen door het bereik van het Kindpakket te vergroten naar 80%

De kosten binnen het sociaal domein staan onder druk. Het vergroten van het bereik van het Kindpakket naar 80% van de kinderen willen we binnen het bestaande budget voor het Kindpakket realiseren.

Stand van zaken

In de loop van 2021 leggen we voorstel aan de raad voor over al dan niet vergroten van het bereik van het Kindpakket.

Maatregelen

Wij stellen een plan van aanpak op voor het vergroten van de bekendheid en het gebruik van het Kindpakket

Omschrijving (toelichting)

Het vergroten van het bereik maakt onderdeel uit van de herijking van het minimabeleid. Bij de herijking van het minimabeleid speelt dat er momenteel in het sociaal domein een forse bezuinigingsopgave ligt. Er worden op diverse terreinen keuzes gemaakt die van invloed zijn op de ondersteuning die mensen van de gemeente mogen/kunnen verwachten. De noodzakelijke bezuinigingen in het sociaal domein zijn ook bepalend voor het plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

In de loop van 2021 bepalen we op welke wijze we kunnen overgaan tot het opstellen van een plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Kwaliteit

In de loop van 2021 bepalen we op welke wijze we kunnen overgaan tot het opstellen van een plan van aanpak om het bereik van het Kindpakket te vergroten.

Wij willen het aantal personen dat niet meedoet aan de samenleving (trede 1 en 2 van de Participatieladder) terugbrengen tot maximaal 20% van de bijstandspopulatie

Stand van zaken

Maatregelen

We starten een pilot met de methodiek Mobility Mentoring

Omschrijving (toelichting)

Mobility Mentoring is een relatief nieuwe aanpak om mensen blijvend uit de armoede te helpen. De aanpak richt zich op duurzame economische zelfredzaamheid en daarmee het wegnemen van bronnen van stress, bijvoorbeeld op het gebied van schuldenproblematiek of re-integratie.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan in een pilot aan de slag met de methodiek van Mobility Mentoring. We kiezen voor een pilot, omdat we na een bepaalde periode een afweging willen maken of de methodiek ons helpt onze doelen te bereiken.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We voeren de Omgekeerde Toets in binnen de uitvoering; eerst bepalen wat de hulpvrager nodig heeft, dan hoe dit in regelgeving in te passen

Omschrijving (toelichting)

Invoering van de werkwijze in afstemming met het gebiedsteam.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Wij onderzoeken hoe wij de tegenprestatie kunnen uitbreiden naar 4 uur per week

Omschrijving (toelichting)

In 2020 is een Plan van Aanpak opgesteld over de tegenprestatie. Daarin is de doelgroep geanalyseerd en is gekeken wie al een tegenprestatie verricht.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 gaan wij de groep uitkeringsgerechtigden die nog geen maatschappelijke activiteiten verricht nader analyseren en hier acties op inzetten.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

In 2021 gaan wij de groep uitkeringsgerechtigden die nog geen maatschappelijke activiteiten verricht nader analyseren en hier acties op inzetten.

Wij willen leven in armoede tegengaan door de verzekeringspositie van mensen met een laag inkomen te verbeteren

De uitwerking van dit punt hangt samen met de herijking van het Minimabeleid. De herijking van het beleid moet nog plaatsvinden. Daarnaast hangt dit samen met een landelijke discussie over de toekomst van een collectieve ziektekostenverzekering voor minima en de noodzaak tot kostenbesparing in het sociaal domein.

■ Stand van zaken

Maatregelen

Wij voeren een onderzoek uit naar de effectiviteit van de bestaande regeling AV Friso

Omschrijving (toelichting)

De collectieve ziektekostenverzekering maakt deel uit van het gemeentelijk armoedebeleid. Het onderzoek is nog niet uitgevoerd, omdat er een aantal ontwikkelingen zijn die te maken hebben met de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering. In de eerste plaats is dit de landelijke discussie over het al dan niet kunnen handhaven van een collectieve verzekering voor minima. In de tweede plaats moet er ingrijpend bezuinigd worden in het sociaal domein.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 zal, afhankelijk van de landelijke discussie en de financiële ontwikkelingen, een onderzoek uitgevoerd worden.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Kwaliteit

In 2021 zal, afhankelijk van de landelijk discussie en de financiële ontwikkelingen, een onderzoek uitgevoerd worden.

Verbonden partijen

In het kader van de herstructurering Sociale Werkvoorziening is ervoor gekozen de GR SW Fryslan te wijzigen in een bedrijfsvoeringsregeling. Dit betekent dat de gemeenten een directe relatie krijgen met de uitvoeringsorganisatie Caparis NV en daar niet een gemeenschappelijke regeling tussen zit. Hiermee kunnen wij als één van de eigenaren directer sturing geven.

Thema Maatschappelijke ondersteuning

Doelstellingen

We gaan meer algemene, lokale en toegankelijke voorzieningen realiseren

De vrij toegankelijke (algemene) voorziening van dagbesteding in Gorredijk, Ureterp en Beetsterzwaag is succesvol. Mensen kunnen er zonder indicatie van de gemeente en naar eigen behoefte gebruik van maken. De hoge mate van tevredenheid bij inwoners en zorgpartijen gekoppeld aan de reductie van de kosten voor de gemeente, stimuleert uitbreiding van het aantal vrij toegankelijke voorzieningen.

Stand van zaken

Maatregelen

Wij gaan met dorpen en professionele zorgpartijen in gesprek om te kijken welke voorzieningen (dagbesteding, respijtzorg) lokaal kunnen worden opgezet

Omschrijving (toelichting)

Er worden lokaal door vrijwilligers activiteiten georganiseerd, die een positief effect hebben op de leefbaarheid van het dorp. Niet iedereen is in staat om aan die activiteiten mee doen. Samen met de vrijwilligers en professionele zorgpartijen gaan we kijken of er lokaal activiteiten kunnen worden opgezet, die ook bezocht kunnen worden door dorpsgenoten die nu nog in een ander dorp naar dagbesteding gaan.

Kwaliteit (toelichting)

Wij gaan dagbesteding als algemene voorziening uitbreiden, als laagdrempelige voorziening (zonder indicatie) waardoor er meer mensen tegelijkertijd gebruik van kunnen maken. Daarnaast moet de uitbreiding leiden tot een afname van de kosten van begeleiding.

Om dit te kunnen realiseren is er overleg nodig met diverse partijen. Ook vraagt het een behoorlijke (personele) inzet vanuit het gebiedsteam, doordat er waarschijnlijk ook individuele indicaties voor begeleiding tegen het licht gehouden gaan worden. Hier kan, mede door de beperkingen door corona, een knelpunt ontstaan in het realiseren van deze doelstelling.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

Wij gaan dagbesteding als algemene voorziening uitbreiden, als laagdrempelige voorziening (zonder indicatie) waardoor er meer mensen tegelijkertijd gebruik van kunnen maken. Daarnaast moet de uitbreiding leiden tot een afname van de kosten van begeleiding.

Om dit te kunnen realiseren is er overleg nodig met diverse partijen. Ook vraagt het een behoorlijke (personele) inzet vanuit het gebiedsteam, doordat er waarschijnlijk ook individuele indicaties voor begeleiding tegen het licht gehouden gaan worden. Hier kan, mede door de beperkingen door corona, een knelpunt ontstaan in het realiseren van deze doelstelling.

Wij faciliteren het langer thuis blijven wonen

Landelijk beleid is erop gericht dat mensen lang zelfstandig wonen. Dat is niet altijd zo vanzelfsprekend. Met het verstrekken van algemene en maatwerkvoorzieningen en het ondersteunen van de mantelzorgers (respijtzorg) proberen we zo lang mogelijk zelfstandig wonen te ondersteunen.

■ **Stand van zaken**

Maatregelen

We bieden blijversleningen en verzilverleningen aan om gebruik van de Wmo te voorkomen

Omschrijving (toelichting)

De blijvers- of verzilverlening kan onder andere worden ingezet om aanpassingen aan de woning te realiseren, waardoor de bewoner langer zelfstandig kan wonen. Het beroep op Wmo-woningaanpassingen kan daardoor afnemen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We informeren inwoners over technische hulpmiddelen

Omschrijving (toelichting)

De ontwikkeling van technische hulpmiddelen gaat snel. De markt informeert de inwoner uitgebreid dat deze hulpmiddelen bijdragen aan zelfstandigheid. De gemeente informeert inwoners ook en stimuleert hen om vooral zelf te investeren in technologie. Waar dat niet lukt kan de Blijverslening worden ingezet.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We organiseren individuele voorzieningen op maat voor inwoners die dat nodig hebben

Omschrijving (toelichting)

Bij het verstrekken van voorzieningen wordt ingezet op de meest efficiënte voorzieningen die passen bij de hulpvrager. Voorzieningen zijn gericht op het zo zelfstandig mogelijk functioneren van mensen. Bij het verstrekken van individuele voorzieningen gaan wij maatregelen nemen die de instroom in de Wmo verlagen. Daarnaast verlagen we de gemiddelde intensiteit en de duur van inzet van de individuele voorzieningen.

Door het verhogen van de prijs per gereden kilometer en de introductie van een opstaptarief voor het gebruik van het Wmo-taxivervoer zien we dat het gebruik is afgenomen.

Bij de beoordeling van aanvragen voor hulp bij het huishouden maken we gebruik van een normenkader Hulp bij het huishouden. Toepassing van het normenkader moet ertoe bijdragen dat het gemiddeld aantal uren voor hulp bij het huishouden afneemt. Bij het toepassen van het normenkader bij nieuwe aanvragen

zien we dat er gemiddeld minder uren ingezet worden.
Tegelijkertijd zien we een toename van het aantal personen dat gebruikmaakt van een Wmo-voorziening, mede door de invoering van het abonnementstarief.

Kwaliteit (toelichting)

Voor de hulp bij het huishouden gaan we alle bestaande indicaties toetsen aan het normenkader Hulp bij het huishouden. Het gebiedsteam gaat in gesprek met alle mensen die nu hulp bij het huishouden ontvangen.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Startdatum: 23-07-2018

Kwaliteit

Voor de hulp bij het huishouden gaan we alle bestaande indicaties toetsen aan het normenkader Hulp bij het huishouden. Het gebiedsteam gaat in gesprek met alle mensen die nu hulp bij het huishouden ontvangen.

We stimuleren met verschillende voorzieningen/projecten ondersteuning van inwoners door het eigen netwerk

Omschrijving (toelichting)

Het gebiedsteam ondersteunt en versterkt de 0-lijn (vrijwilligers, mantelzorgers en eenzaamheid). We stimuleren en faciliteren nieuwe vormen van vrijwilligersprojecten binnen de dorpen, naar de behoefte van het dorp en in nauwe samenwerking met de inwoners. Hierbij hebben we aandacht voor de activering van inwoners.
In afstemming met zorgverzekeraars, professionele mantelzorgondersteuning of vervangende mantelzorg wordt er ingezet op het creëren van een vangnet voor die situaties waar het vrijwillige vangnet ontbreekt of ontlast moet worden.
We zetten in op de doorontwikkeling van de dorpssteunstructuur.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Wij stellen een uitvoeringsprogramma op voor de Visie preventie en welzijn

Omschrijving (toelichting)

Wij hebben een Visie op preventie en welzijn opgesteld, omdat wij willen dat inwoners zo lang mogelijk gezond, veilig en zelfstandig kunnen zijn. Preventie kan hierin een belangrijke rol spelen. Naast een visie hebben we een uitvoeringsprogramma samengesteld. Dit programma moet bijdragen aan de discussie waar we qua preventie mee door willen gaan, wat we anders willen doen en met welke activiteiten we willen stoppen. Het aantoonbare effect van activiteiten speelt hierin een belangrijke rol.

Kwaliteit (toelichting)

In 2021 gaan we het uitvoeringsprogramma implementeren.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Startdatum: 18-09-2019

Kwaliteit

In 2021 gaan we het uitvoeringsprogramma implementeren.

Wij willen dat minder mensen zich eenzaam voelen

De medewerkers van het Gebiedsteam hebben aandacht voor mensen met eenzaamheidsgevoelens en proberen hen te stimuleren om iets aan dat gevoel te doen. Zelf actie ondernemen of meedoen aan lokaal georganiseerde activiteiten zijn dan de opties. Als daar begeleiding bij nodig is, dan kan een maatwerkvoorziening worden ingezet.

■ Stand van zaken

Maatregelen

We zetten met diverse partijen in op het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid, zodat meer zicht ontstaat op oorzaken en effectieve preventieve maatregelen ontwikkeld kunnen worden

Omschrijving (toelichting)

Innovatieve bestrijding van eenzaamheid wordt een speerpunt van ons beleid. We zetten in op het normaliseren van eenzaamheid en zingeving. Hierbij wordt binnen het gebiedsteam ingezet op het herkennen, het bespreekbaar maken en het achterhalen van de oorzaak van de eenzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

Het gebiedsteam voert de aanpak rondom eenzaamheid uit, in nauw overleg met de mienskip en de dorpssteunpunten.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ Kwaliteit

Het gebiedsteam voert de aanpak rondom eenzaamheid uit, in nauw overleg met de mienskip en de dorpssteunpunten.

Wij willen de 'o-lijn' versterken door vrijwilligers zo goed mogelijk te ondersteunen

De lokale infrastructuur van vrijwilligers en vrijwilligerswerk is groot, maar divers. Indien vrijwilligers ondersteuning nodig hebben om hun werk te kunnen doen of om met nieuwe doelgroepen om te gaan, dan is ondersteuning mogelijk. We gaan stimuleren dat mensen, die nu vaak op voorzieningen van de gemeente zijn aangewezen, weer zoveel mogelijk gaan meedoen aan de activiteiten in het dorp.

Maatregelen

We zetten in op vrijwilligersbemiddeling en ondersteuning van vrijwilligers, met een focus op het ondersteunen van besturen

Omschrijving (toelichting)

Het Gebiedsteam en de samenwerkingspartners ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers. Op dit moment kunnen vrijwilligers gebruikmaken van verschillende vormen van ondersteuning zoals bijvoorbeeld vrijwilligersverzekering, vrijwilligersbemiddeling. (Overbelaste) mantelzorgers kunnen lotgenoten treffen bij het mantelzorgcafé, maar ook gebruik maken van respijtzorg en huishoudelijk hulp (op indicatiebasis).

Kwaliteit (toelichting)

Wij bieden aan alle vrijwilligers binnen de gemeente Opsterland vrijwilligersondersteuning aan. Hieronder valt informatievoorziening, ondersteuning, opleiding en juridische ondersteuning.
Wij blijven inzetten op de ondersteuning van (overbelaste) mantelzorgers.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

Wij bieden aan alle vrijwilligers binnen de gemeente Opsterland vrijwilligersondersteuning aan. Hieronder valt informatievoorziening, ondersteuning, opleiding en juridische ondersteuning.
Wij blijven inzetten op de ondersteuning van (overbelaste) mantelzorgers.

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de centrumregeling Sociaal Domein Fryslân (SDF). Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Jeugdhulp

Doelstellingen

We verbeteren de vroegsignalering van kwetsbare kinderen

We brengen kwetsbare situaties in kaart en bevorderen het inzetten van voorliggende voorzieningen. We ontwikkelen preventieve projecten samen met ketenpartners. We bieden hulp of indiceren hulp waar nodig.

■ **Stand van zaken**

Maatregelen

We ontwikkelen een integrale aanpak voor het tegengaan van schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten

Omschrijving (toelichting)

Door met verschillende partijen samen te werken, willen we schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten tegengaan.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We voeren diverse maatregelen uit die de samenwerking met huisartsen, scholen, jeugdgezondheidszorg en jeugdbescherming verbeteren

Omschrijving (toelichting)

De functie van POH (praktijkondersteuner huisarts) Jeugd wordt verder doorontwikkeld. Samenwerking met scholen wordt geïntensiveerd door o.a. preventieteams op scholen in te richten bestaande uit Gebiedsteam, school, GGD en jongerenwerk.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de Verwijsindex risicojongeren Friesland.

Maandelijks overleg van vertegenwoordigers van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente stimuleert partijen om problemen in een vroeg stadium te signaleren, te delen en op te pakken. Er is op casusniveau overleg tussen het onderwijs, de voorschoolse voorzieningen en het Gebiedsteam.

Kwaliteit (toelichting)

De functie van praktijkondersteuner wordt doorontwikkeld om meer grip te krijgen op de doorverwijzingen. De samenwerking met de VO-school wordt geïntensiveerd, onder andere door inzet van het preventieteam dat in 2020 opgericht is.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de verwijfsindex, door o.a. het aanbieden van introductie cursussen aan professionals in de jeugdhulp en onderwijs.

We verbeteren de samenwerking van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente op beleids- en uitvoeringsniveau.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

De functie van praktijkondersteuner wordt doorontwikkeld om meer grip te krijgen op de doorverwijzingen. De samenwerking met de VO-school wordt geïntensiveerd, onder andere door inzet van het preventieteam dat in 2020 opgericht is.

We stimuleren intern en extern het gebruik van de verwijfsindex, door o.a. het aanbieden van introductie cursussen aan professionals in de jeugdhulp en onderwijs.

We verbeteren de samenwerking van (passend) onderwijs, voorschoolse voorzieningen en de gemeente op beleids- en uitvoeringsniveau.

We willen dat de bekendheid van het loket voor jeugdhulp is gestegen ten opzichte van 2018

Omschrijving (toelichting)

Het is belangrijk dat de bekendheid van het loket jeugdhulp (gebiedsteam) wordt vergroot. Hierdoor kan er meer controle komen op de omvang van de aanvragen en toewijzingen.

Kwaliteit (toelichting)

Het cliënttevredenheidsonderzoek dat in 2020 is uitgevoerd, loopt door in 2021. De resultaten van dit onderzoek worden onder andere gebruikt voor het vergroten van de bekendheid van het loket jeugdhulp.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

Het cliënttevredenheidsonderzoek dat in 2020 is uitgevoerd, loopt door in 2021. De resultaten van dit onderzoek worden onder andere gebruikt voor het vergroten van de bekendheid van het loket jeugdhulp.

We zetten voorlichting op voor jongeren in het voortgezet onderwijs over risicogedrag rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting, alcohol en drugs

Omschrijving (toelichting)

Door voorlichting aan jongeren te verstrekken kan het risicogedrag rondom gamen en mediagebruik, roken, sexting, alcohol en drugs verminderen.

Kwaliteit (toelichting)

De voorlichting wordt integraal opgenomen in het preventieplan en binnen de programma's die de algemene gezondheid van inwoners bevorderen, zoals Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en het tegengaan van middelengebruik.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

De voorlichting wordt integraal opgenomen in het preventieplan en binnen de programma's die de algemene gezondheid van inwoners bevorderen, zoals Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) en het tegengaan van middelengebruik.

Wij willen een efficiëntere toegang tot zorg

We blijven onderzoeken in hoeverre gezinnen de toegang tot de zorg het meest efficiënt kunnen vinden bij verschillende vraagstukken.

■ **Stand van zaken**

Maatregelen

De inzet van de praktijkondersteuners voor huisartsen (Jeugd-POH'ers) wordt doorontwikkeld

Omschrijving (toelichting)

Door goede samenwerking tussen gebiedsteams en huisartsen krijgen kinderen tijdig de juiste jeugdhulp, wordt niet onnodig doorverwezen of krijgen kinderen snel specialistische hulp als dat nodig is. De praktijkondersteuners bij de huisarts vervullen hierin een spilfunctie, blijkt uit een recent onderzoek van de NVO (de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen). De praktijkondersteuner jeugd (POH-Jeugd) is de positieve schakel door zijn ervaring, inzicht in jeugdproblematiek en samenwerking met de gebiedsteams.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan de werkwijze van de praktijkondersteuners doorontwikkelen, zodat zij beter betrokken worden bij de verwijzingen van de huisartsen. Hierdoor ontstaat er een betere verwijzing naar jeugdhulp en een effectiever gebruik van de jeugdhulp.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

We gaan de werkwijze van de praktijkondersteuners doorontwikkelen, zodat zij beter betrokken worden bij de verwijzingen van de huisartsen. Hierdoor ontstaat er een betere verwijzing naar jeugdhulp en een effectiever gebruik van de jeugdhulp.

In de gemeentelijke organisatie borgen we de gemaakte afspraken ten aanzien van inkoop en contractmanagement

Omschrijving (toelichting)

De procedures en afspraken rondom inkoop van zorg en ondersteuning voor jeugd zijn helder en bij iedereen in het Gebiedsteam bekend.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

We gaan in de uitvoering onze werkprocessen aanpassen

Omschrijving (toelichting)

Door onze werkprocessen aan te passen beogen we de volgende doelen:

- vergroten van de grip op de instroom van cliënten in jeugdzorg;
- vergroten van onze invloed op de zorgintensiteit en de duur van de zorg;
- verhogen van het kostenbewustzijn van de consulenten van het gebiedsteam en die van de directe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen;
- toetsen van de ingezette zorg aan de financiële vergoeding;
- verbeteren eigen inzet hulpverlening binnen het gebiedsteam.

Deze aanpassingen moeten leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

Startdatum: 18-09-2019

■ Kwaliteit

We maken gericht resultaatafspraken met zorgaanbieders over tarieven, intensiteiten en wat Jeugd-, Wmo en WLZ zorg is

Omschrijving (toelichting)

De gemeente borgt dat er met regelmaat evaluatiegesprekken plaatsvinden met aanbieders over de wijze van inkoop via Sociaal Domein Fryslân (SDF) en vertaalt dat naar verbeterpunten.

Naar aanleiding van de stijgende kosten van jeugdzorg in Friesland is er een provinciebreed onderzoek naar deze stijging geweest. Op basis van de bevindingen van dit onderzoek is er door SDF een taskforce Jeugd in het leven geroepen. Deze taskforce heeft als doel de adviezen uit het onderzoek te implementeren. De opdracht is:

- maak nadere afspraken over kostenstijging;
- organiseer (alsnog) randvoorwaarden en verbeter de uitvoering;
- vergroot en ondersteun de sturing vanuit de toegang;
- realiseer (strategisch) contractmanagement;
- werk (alsnog) een gedeelde visie, ambitie en pragmatische doelen uit;
- versterk de samenwerking en borg de uitvoering van de adviezen;
- behoud de huidige contracten.

Wij verwachten dat de invoering van deze adviezen gaat leiden tot lagere kosten voor jeugdzorg.

Via Sociaal Domein Fryslân maken we afspraken over de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

We gebruiken de conclusies van lopende onderzoeken waar Opsterland in meedoet via SDF en de P10 naar het grootste zorggebruik om een grotere effectiviteit te realiseren.

We voeren het Fries Actieprogramma “Foar Fryske Bêrn” uit.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan de adviezen van de taskforce jeugd verder implementeren. met als doel: vergroten van de grip op instroom, vergroten van de invloed op intensiteiten en duur van de behandeltrajecten, vergroten van kostenbewustzijn, toetsen van ingezette zorg aan de financiële vergoeding, verbeteren van de inzet van de eigen hulpverlening door het gebiedsteam.

We gaan door middel van werkgroepen van het projectteam inkoop jeugdhulp 2022 van het SDF meewerken aan het tot stand komen van de aanbesteding jeugdhulp Friesland.

Portefeuillehouder: L. de Vries Wethouder

■ **Kwaliteit**

We gaan de adviezen van de taskforce jeugd verder implementeren. met als doel: vergroten van de grip op instroom, vergroten van de invloed op intensiteiten en duur van de behandeltrajecten, vergroten van kostenbewustzijn, toetsen van ingezette zorg aan de financiële vergoeding, verbeteren van de inzet van de eigen hulpverlening door het gebiedsteam.

We gaan door middel van werkgroepen van het projectteam inkoop jeugdhulp 2022 van het SDF meewerken aan het tot stand komen van de aanbesteding jeugdhulp Friesland.

Wij zorgen voor een goede begeleiding van kwetsbare kinderen

We investeren in de kwaliteit van het gebiedsteam, gericht op kortdurende, snelle en efficiënte hulp waaronder het doorverwijzen naar passende hulp.

■ **Stand van zaken**

Verbonden partijen

Op het gebied van publieke gezondheidszorg werken we samen in de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân, waar de GGD Fryslân deel van uitmaakt.

Bij de inkoop en de daarmee samenhangende beleidsvoorbereiding van Jeugdhulp en delen van de Wmo werken we samen in de centrumregeling Samenwerking Sociaal domein Fryslân. Formeel is dit geen verbonden partij.

Thema Dorpenbeleid en dorpshuizen

Doelstellingen

In elk dorp is een dorpshuisfunctie aanwezig

De leefbaarheid en ruimte om elkaar te ontmoeten in de dorpen vinden wij belangrijk. Met de dorpshuizen en multifunctionele centra wordt hieraan een bijdrage geleverd.

■ **Stand van zaken**

Eind 2020/begin 2021 wordt de kadernota dorpshuizenbeleid aan geboden aan de raad. Hiermee wordt richting gegeven aan hoe wij in de nabije toekomst met de functies van een dorpshuizen om willen gaan.

Maatregelen

Wij ondersteunen het in stand houden van dorpshuizen/mfa's

Omschrijving (toelichting)

Er wordt een nieuwe kadernotitie dorpshuizen opgesteld en ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Er komt ook een uitvoeringsnotitie.

Portefeuillehouder: A. Postma Wethouder

■ **Kwaliteit**

Wij ondersteunen en faciliteren initiatieven vanuit de dorpen

Als bij een initiatief vanuit een van de dorpen hulp wordt gevraagd van de gemeente, dan gaan wij graag met de initiatiefnemers in gesprek. In dat gesprek bespreken we hoe de gemeente kan faciliteren of ondersteunen. Dit geldt ook voor plannen van inwoners om een taak van de gemeente over te nemen (right to challenge).

■ **Stand van zaken**

Maatregelen

We maken afspraken met plaatselijke belangen over uitvoering van de dorpsvisies

Omschrijving (toelichting)

Een dorpsvisie dient onder meer gebaseerd te zijn op zo actueel mogelijk objectieve gegevens. Dat zijn de dorpspiegels.

Kwaliteit (toelichting)

De dorpspiegels worden in 2022 geactualiseerd. In 2021 wordt een start gemaakt met de gesprekken met de verschillende plaatselijk belangen en mogelijk ook besturen van dorpshuizen over hoe uitvoering gegeven kan worden aan het opstellen van de dorpsvisies en de uitvoering daarvan.

Portefeuillehouder: A. Postma Wethouder

■ **Kwaliteit**

De dorpspiegels worden in 2022 geactualiseerd. In 2021 wordt een start gemaakt met de gesprekken met de verschillende plaatselijk belangen en mogelijk ook besturen van dorpshuizen over hoe uitvoering gegeven kan worden aan het opstellen van de dorpsvisies en de uitvoering daarvan.

We zetten een dorpsregisseur in

Omschrijving (toelichting)

De dorpsregisseur fungeert als spin in het web tussen de verschillende partijen en de gemeente. De inwoners, plaatselijk belangen en dorpssteunpunten kunnen bij deze dorpsregisseur terecht voor contact met de gemeente en de coördinatie van processen. Overigens wordt de term dorpsregisseur vervangen door dorpencoördinator. Dit doet recht aan het feit dat deze in meerdere dorpen werkzaam is en aan het idee van gekanteld werken.

Kwaliteit (toelichting)

In 2020 is een dorpsregisseur benoemd. Het gaat hier om een pilotperiode voor 2 jaar, waarbij we aan het eind beoordelen of de gewenste effecten zijn bereikt.

Portefeuillehouder: A. Postma Wethouder

■ Kwaliteit

In 2020 is een dorpsregisseur benoemd. Het gaat hier om een pilotperiode voor 2 jaar, waarbij we aan het eind beoordelen of de gewenste effecten zijn bereikt.

Wij werken samen met de dorpen en plaatselijke belangen

Omschrijving (toelichting)

Wij zien de leefbaarheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, bedrijven, woon- en energiecoöperaties, overige maatschappelijke organisaties en de gemeente. Deze samenwerking willen we versterken door de volgende uitgangspunten te hanteren:

- De basis, dat zijn de inwoners zelf. De eigen kracht en verantwoordelijkheid van mensen en hun omgeving staan daarom centraal. Waar nodig ondersteunen wij mensen om mee te doen. Daarbij bieden wij maatwerk.
- We verlangen van mensen en stimuleren dat ze hun talenten en capaciteiten benutten. Iedereen kan (betaald of onbetaald) iets bijdragen aan de samenleving. Mensen hebben soms beperkingen, maar altijd talenten en mogelijkheden.
- We hebben in Opsterland een goed ontwikkelde basisinfrastructuur van vrijwilligersorganisaties in de dorpen. We benutten zoveel mogelijk de kracht van deze structuur. We ondersteunen en faciliteren deze organisaties optimaal, zodat zij activiteiten kunnen ontwikkelen of beschikbaar kunnen stellen. Daarbij kan in verschillende samenstellingen (projectgroepen) of netwerken worden gewerkt.
- De werkwijze en het contact organiseren we dichtbij mensen. Hierbij kijken we welke werkwijze het beste past bij de opgaven. Ook hiervoor geldt maatwerk.

We bespreken daarnaast met plaatselijk belangen hoe zij vinden dat de samenwerking versterkt kan worden.

Kwaliteit (toelichting)

Met alle plaatselijk belangen wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg gevoerd.

Portefeuillehouder: A. Postma Wethouder

■ Kwaliteit

Met alle plaatselijk belangen wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk overleg gevoerd.

Beleidsindicatoren

Banen <i>(het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.)</i>	Opsterland:		Fryslân:	Nederland:
	Realisatie:	601,9	744,1	792,1
Bron: LISA	Gegevensperiode: 2019			
Netto arbeidsparticipatie	Opsterland:		Fryslân:	Nederland:

<i>(Percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)</i>	Realisatie:	69,6%	68,2%	68,8%
Bron: CBS - Arbeidsdeelname		Gegevensperiode: 2019		
Werkloze jongeren <i>(het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	2%	2%	2%
Bron: CBS - Jeugd		Gegevensperiode: 2018		
Personen met een bijstandsuitkering <i>(het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners die 18 jaar en ouder zijn.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	287	420	382
Bron: CBS - Participatiewet		Gegevensperiode: 2019		

Lopende reïntegratievoorzieningen <i>(het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	193	313	207
Bron: CBS - Participatiewet		Gegevensperiode: 2019		
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO <i>(Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	600	734	670
Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO		Gegevensperiode: 2019		
Jongeren met een delict voor de rechter <i>(het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	1%	1%	1%
Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd		Gegevensperiode: 2018		
Kinderen in uitkeringsgezin <i>(het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	5%	7%	7%
Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd		Gegevensperiode: 2018		
Jongeren met jeugdhulp <i>(het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>	<u>Nederland:</u>
	Realisatie:	10,9%	11,5%	12,2%

<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		<i>Gegevensperiode: 2019</i>	
Jongeren met jeugdreclassering <i>(het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>
	<u>Nederland:</u>		
	Realisatie:	0,2%	0,4%
			0,4%
<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		<i>Gegevensperiode: 2019</i>	
Jongeren met jeugdbescherming <i>(het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.)</i>	<u>Opsterland:</u>		<u>Fryslân:</u>
	<u>Nederland:</u>		
	Realisatie:	1,7%	1,5%
			1,2%
<i>Bron: CBS – Beleidsinformatie Jeugd</i>		<i>Gegevensperiode: 2019</i>	

De indicatoren ten aanzien van voortijdig schoolverlaten en absoluut en relatief verzuim zijn te vinden in het programma Onderwijs.

Wat mag het kosten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2019	Begroting 2020 (inc.wijzigingen)	Ontwerpbegroting 2021	MJB 2022	MJB 2023	MJB 2024
Lasten	41.797	36.615	36.171	35.708	35.491	34.995
Baten	10.600	9.311	9.410	9.410	9.410	9.410
Saldo van baten en lasten	-31.196	-27.304	-26.761	-26.299	-26.081	-25.585
Onttrekkingen	0	0	0	0	0	0
Stortingen	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-31.196	-27.304	-26.761	-26.299	-26.081	-25.585

Resultaat programma

Mutaties in de reserves worden verwerkt in programma 0, maar niet alle reserves hebben betrekking op programma 0. Om een juiste financiële analyse per programma te kunnen maken zijn in onderstaande tabel de mutaties van programma 6-reserves meegenomen.

Programma 6	Begroting 2021	Begroting 2020	Vershil
Saldo vóór reservemutaties	-26.761	-27.284	
Reservemutaties	-30	43	
Resultaat na reservemutaties	-26.791	-27.241	-450

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2021 € 450.000 voordeliger dan in 2020.

Bij de begroting 2020 zijn bezuinigingsmaatregelen vastgesteld die betrekking hebben op het sociaal domein. Voor het jaar 2020 waren de maatregelen in totaal € 2.202.000, voor 2021 is dit € 2.563.000. Dit is dus in 2021 € 361.000 voordeliger dan in 2020. Onderdeel van deze bezuiniging was een structureel budget van € 50.000 dat met ingang van 2021 was opgenomen voor de exploitatie van de nieuwe Skâns. Per saldo is er daarom in 2021 een voordeel van € 311.000 ten opzichte van 2020.

In programma 0 is een budget beschikbaar gesteld voor structurele extra formatie voor hulpverlening in het kader van Sociaal Domein. Dit is budgettair neutraal, want in dit programma is het budget voor dienstverlening structureel verlaagd. Dit geeft hier een voordeel van € 50.000 ten opzichte van 2020.

Daarnaast waren er in 2020 incidentele budgetten beschikbaar voor Beschermd Wonen (€ 230.000) en beheersing kostenontwikkeling sociaal domein (€ 20.000). Deze budgetten zijn er in 2021 niet meer. Dit geeft een voordeel van € 250.000. Het budget voor participatie - werkdeel is in 2021 € 60.000 lager dan in 2020. Dit was al in het meerjarenschema van de begroting 2020 opgenomen.

Bij de perspectiefbrief 2020 is vanuit het rijk extra budget beschikbaar gekomen voor participatie. In 2020 is dit € 197.000, voor 2021 is dit € 126.000. Voor inburgering was dit in 2020 € 59.000, voor 2021 € 38.000. Voor statushouders was alleen in 2020 een extra bedrag beschikbaar van € 26.000. In programma 0 is de inkomst via het rijk opgenomen. In dit programma zijn de budgetten beschikbaar gesteld. Per saldo geeft dit in 2021 een voordelig verschil ten opzicht van 2020 van € 118.000 (lagere budgetten).

In 2021 is de raming voor de structurele gemeentelijke bijdrage aan SW Fryslân conform het meerjarenperspectief uit de begroting 2020 met € 111.000 naar beneden bijgesteld.

Tevens is bij de perspectiefbrief 2020 ook extra budget vanuit het rijk beschikbaar gekomen voor jeugd. Dit extra budget was in 2020 € 49.000, in 2021 € 389.000. In 2021 dus een nadelig effect van € 340.000.

Ook is er een extra budget opgenomen voor hulpmiddelen WMO. Dit geeft een nadelig effect van €115.000.

Ten slotte is als gevolg van de gewijzigde verdeling van de overheadkosten over alle programma's er op dit programma een voordeel van € 9.000 is ten opzichte van 2020 (zie ook de toelichting bij programma 0).